

אנציקלופדיה
עבודת ה' פנימית

א-ג - אגד

בלבבי משכן אבנה

אגד

אגד. "אגודתו על ארץ יסדה", "ויעשו כולם אגודה אחת לעשות רצונך בלבב שלם", יש מציאות של אגודה, ויש את הדברים שיש בהם דינים של אגודה, דין "אגודת אגוד" שנאמר בפסח מצרים, דין אגד שבלולב, מחלוקת חכמים ורבי יהודה אם לולב בעי אגד או לולב לא בעי אגד.

ההבדל בין שרשי הא'-ב' לשרשי א'-ג'

עד השתא עסקנו בשרשי האב, החיבור לראשית, להתחלה, ואבן זה אב ובן כמו שהוזכר, חיבור של הבנים לאבות, לשורשים.

לעומת כך, מציאות האגד ומהותו, זה חיבור וצירוף של הדברים, אבל לא מצד השורש שלהם, אלא מצד האחרית שלהם, שמכך הם מצטרפים אחד אל השני.

כח האגד שעניינו הוא שהוא אוגד דברים, הוא מצרף ומאחד את הדבר - בהגדרה הכוללת - מסיבה חיצונית, כדוגמת 'אגודת אגוד', או הדין של לולב - ש'בעי אגד', לוקחים דבר שכל האגוד שבו הוא לא מעצם הדברים הנאגדים ומחלקיהם, ואפי' אם הוא מאותו מין אבל הוא לא מעצם הדבר עצמו, והוא האוגד והמצרף, והרי שהכח האוגד, הכח המצרף הוא אינו השורש אלא האחרית של הדבר, מכח התכלית שבדבר - שזו ההגדרה המדוקדקת - הוא הכח האוגד.

ג' אופנים של איחוד

נסביר את הדברים, בלשון רבינו הרמח"ל זה נקרא שיש 'איחוד רישא', ויש 'איחוד סיפא', ויש 'איחוד מציעתא', איחוד של ראש, איחוד של סוף, ואיחוד של אמצע.

איחוד של ראש כמו שהוזכר, זו ההבחנה הנקראת **אב**, חיבור, איחוד מכח 'אב אחד לכולם'. **חיבור מצד הסיפא**, זה התכלית, שמאחדת מחברת ומצרפת את הכל. וכלשון רבותינו 'כל פועל, פועל לתכלית', וא"כ להתחלה, הרצון, הוא אחד, הפעולות, זה סדר שלם של פעולות שהדברים נפעלים, והתכלית, היא מציאות אחת. וא"כ, עצם מציאות התכלית, הוא אוגד בתוכו את כל מציאות הפרטים. - זו ההגדרה שנקראת **אגד**.

שורש הבריאה ותכלית הבריאה

כלשון הפרקי דר' אליעזר כידוע קודם שנברא העולם היה הוא אחד ושמו אחד, זה ה**ראשית** - הוא אחד ושמו אחד.

ה**תכלית** של הבריאה, "ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד". כלומר, הכל מכון, כל מהלך פני הדברים של כל סדר ימות עולם, כל תנועותיהם והיותיהם של כל הנבראים כולם, אינו אלא להביא לאותו מציאות של תכלית של 'ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד', והתכלית, היא זו המקבצת אותם.

וכדוגמא בעלמא, "כל הנחלים הולכים אל הים והים איננו מלא" כמו שנאמר בקרא, כלומר, כולם פונים להגיע לאותו מקום, מקום תכליתם, הוא אחד - 'כל הנחלים הולכים אל הים'.

שורש ותכלית בחיבור זכר ונקיבה

ודוגמא נוספת, יסודית, איש ואשה, יש להם חיבור מצד נקודת השורש, ויש להם חיבור מצד נקודת התכלית, מצד נקודת השורש, "זכר ונקיבה בראם ויקרא את שמם אדם", ולמעלה מכך, "איש ואשה זו, שכינה ביניהם", כלומר, השכינה, היא הכח המצרפם - מחמת שהיא שורשם, לכן היא מצרפתם, זה מצד הראשית. ולאחר מכן, "ויפל ה' אלקים תרדמה על האדם ויישן ויקח אחת מצלעותיו" - נעשו שניים. אבל האחרית, "וידע אדם את חוה אשתו", וזה מה שנאמר "זאת הפעם עצם מעצמי ובשר מבשרי וגו' והיו לבשר אחד", וכמו שאומר רש"י שם, האב והאם מולידים וולד, ובוולד יש כח שניהם, חמישה דברים שמן האב, וחמישה דברים שמן האם, והם מצטרפים יחד במציאות הולד, נמצא שהולד, הוא התכלית המצרפם, וכמו שאומרת הגמ' לחד מ"ד, 'אין אשה אלא לבנים', כלומר, התכלית של הדבר היא ה"אלא לבנים".

נמצא שבנקודת השורש הם מצורפים, ובנקודת האחרית, נקודת התכלית, התכלית היא זו שמצרפתם. והכח הזה הוא הנקרא **אגד**, האגד אוגד ומצרף את הדבר.

אגד - צירוף מנח התכלית, נח השביעי

דוגמא נוספת, כמו שהוזכר, אחד מהמקומות שמצאנו בהם דיני אגד זהו בלולב, מחלוקת חכמים ורבי יהודה אם לולב בעי אגד או לא בעי אגד, כשאוגדים את הלולב, מבואר בהרבה מדברי רבותינו - בכללות זה מוגדר כארבעה מינים, אבל בפרטות הרי יש בהם ז' חלקים, ג' הדסים וב' ערבות, לולב ואתרוג, הרי שעלה בידינו ז', והרי שנעשה מכל החלקים הללו, צירוף של ז'.

- הו', זה הכח של התכלית של ימות עולם, "ששת ימים עשה ה' את השמים ואת הארץ וביום השביעי שבת וינפש", שבת קודש מוגדר כעוד יום כביכול, משבעה ימים, אבל הוא איננו רק עוד יום ממנין הימים, "ויכולו השמים והארץ וכל צבאם", נאמר כאן 'ויכולו' כידוע, שזה נקרא כך מלשון שהוא תכלית של כל מעשה בראשית, זה 'ויכולו', הוא התכלית של הכל, 'ויכל אלקים', 'כילה מלאכתו', השלים מלאכתו והגיע לתכלית של מציאות המלאכה.

וא"כ, מה שאנחנו מוצאים בלולב ש'בעי אגד', שיש בו שבעה פרטים כנגד שבעה ימי מעשה בראשית, האגד זה יום השביעי, כח השביעי המצרפם, המחברם, המעמידם באופן כזה שהתכלית יוצרת את נקודת חיבורם, זה ההגדרה של "לולב בעי אגד".

נקטנו א"כ, את הדוגמא הנוספת שהכח המצרף, הכח המחבר הוא הכח של השבת, הכח של השביעי, הכח של התכלית, הוא ההבחנה שמצרפת ומחברת את הדברים באחריתם, בסופם.

א"כ, זה 'איחוד רישא', וזהו 'איחוד סיפא', 'איחוד רישא' מצד נקודת הראשית, ההתחלה, ו'איחוד סיפא' מצד נקודת התכלית.

א' - ג' - ד' שבמציאות ה'אגד'

בפנים הללו א"כ, המציאות של אגד, הא' שבתבת אגד זה ההתחלה, זה הראשית, הג' זה המקום של התנועה, ימין, שמאל, אמצע, זה מקום התנועה של ההתפשטות, זה יוצא מן הראשית, אבל יש לנו ג' קוים כידוע, אברהם, יצחק, יעקב, ימין, שמאל ואמצע.

אבל התכלית, במקום של הד', "גער בעולמו ואמר לעולמו די", מקום הגבול, מקום הסיפא של הדבר, מקום האחרית של הדבר, זה הכח האוגד, זהו המושג שנקרא **אגד**, הוא אוגד ומצרף את הראשית הא', את ג' קוי התנועה המתנועעים והגעתם למקום הד', למקום הדי של העולם, זה הסיפא של כח הדבר, שיוצר בהם מציאות של אגד.

אגד מעמיד תכלית של כל מציאות הבריא, "ויעשו כולם אגודה אחת לעשות רצונך בלבב שלם", זה מציאות של תכלית הבריא, שיתאגדו ויצטרפו כל הנבראים כולם. - מציאות האחרית של הבריא, היא בוודאי תבוא באופן שיהיה בה 'אגודה אחת', באופן שיהיה בה צירוף שמצרף את הכל, זה התכלית.

עבודת זמן ה'מציאתא'

ועבודתינו כשאנחנו נמצאים בזמן ה'מציאתא', "איחוד מציאתא" שהוזכר ברמח"ל, עניינו הוא לגלות מציאות של אחד, אבל, באיזה אופן לגלות מציאות של אחד - פנים אחד של הגילוי, הוא מצד ההתקשרות לראשית, ופנים נוספים, מצד ההתקשרות לתכלית.

וא"כ, העבודה שנמצאת בכל ימות עולם, היא לגלות את השורש שהוא אחד, לגלות את התכלית שהוא אחד, ועל ידי כן מתגלה באמצע גופא ה'אחד', מצד שראשיתו אחד ואחריתו אחד, הרי שגם האמצע הופך להיות מציאות של אחד.

בי"ג מידות שהתורה נדרשת בהם זה מצטייר באופן של כלל ופרט וכלל, כלל בראשית, כלל באחרית, ומציאות של התפרטות שנמצאת בנקודת המציעא, שם חל עומק ההתפרטות, אבל תכלית ההתפרטות היא, להאיר בה את שני ההבחנות שהוזכרו, את האחדות הן מצד נקודת הראשית והן מצד נקודת האחרית.

מבט לראשית - אדה"ד קודם החטא, מבט לאחרית - משיח

בפנים הללו של הדבר, יש לנו שני מבטים, מצד אחד המבט, הוא מבט לראשית, "מתי יגיעו מעשי למעשי אבותי אברהם יצחק ויעקב", ובפרטות יותר, מאברהם יצא מי שאינו ישראל, מיצחק יצא מי שאינו ישראל, ויבחר שבאבות' כידוע בלשון חז"ל, הוא יעקב אבינו, "איש תם יושב אהלים", וכמו שאומרת הגמ' שופריה דיעקב אבינו הוא מעין שופריה דאדם הראשון, ומצד כך, ההצטיירות של ה'מעשה אבות', ההצטיירות של ה"מתי יגיעו מעשי למעשי אבותי", היא לגעת [שזה 'יגיעו' כידוע, מלשון נגיעה], לגעת בכללות בכל האבות, לגעת באב העיקרי 'בחר שבאבות', יעקב, ולגעת ב'מעין שופריה דאדם הראשון', שאדם הראשון זה נקודת הראשית של העולם, יציר כפיו של הקדוש ברוך הוא.

ומצד כך, כל המבט של האדם מכוון, לחזור ל"קודם החטא", "תשובה קדמה לעולם", אדם הראשון חטא, וכל הנשמות היו כלולים באדם הראשון, כדברי חז"ל כידוע מאד, ומצד כך, המבט של כל החיים הוא מבט לחזור למקום של 'קודם החטא', לחזור לנקודת הראשית, זה אדם הראשון, זה נקודת הראשית, המבט לחזור לנקודת ההתחלה, "אחור וקדם צרתני" - בראשית, ולאחר מכן בקלקול "ותשת עלי כפכה", 'עמד ומיעטו על ק' אמה' כמו שאומרת הגמ' בחגיגה, ומבט החיים הוא א"כ, לחזור למצב של לפני 'ותשת עלי כפכה', אלא למצב הנקרא בכללות 'אחור וקדם צרתני', ובדקות יותר ל'קדם צרתני', לחזור ל'עלו במחשבה תחילה להיבראות'.

זה מבט אחד שמקיף את כל החיים, לחזור לראשית, חזרה לראשית מכח יעקב, כמו שנתבאר, חזרה לנקודת הראשית.

המבט השני של הבריא הוא, לגעת במקום התכלית של הבריא, ומצד כך, "אני מאמין באמונה שלימה בביאת המשיח, ואע"פ שיתמהמה אחכה לו" "כי בוא יבוא", זה מבט עצמי, שהנפש כל הזמן מכוונת את עצמה למציאות התכלית, והגדרת התכלית בציוור של נפש, זה נקרא משיח, בציוור של זמן זה ימות משיח, אבל ציוור הנפש הוא, שהיא מכוונת את עצמה, כולה למציאות התכלית, זה גילוי של משיח, ושם, באמת יתקיים "ויעשו כולם אגודה אחת לעשות רצונך בלבב שלם".

אלו הם א"כ, שני המבטים השורשיים של עבודת האדם בכל שית אלפי שנים, מבט אחד, לשורשם, להתחלה, להתקשר לראשית, ל"שופריה דיעקב מעין שופריה דאדם הראשון", והמבט השני הוא המבט התכליתי, ההתקשרות לנקודת התכלית.

ולפי"ז, ההבנה הבהירה, כאשר האדם מצרף את עצמו למציאות התכלית, אז ה'מציעתא' שלו, באמת מביא לימות משיח, וכלשון המשנה בברכות "מזכירין יציאת מצרים בלילות וכו' להביא לימות המשיח", כלומר, זה מביא לימות המשיח, זה המבט שמביא לימות המשיח.

אבל עוד פעם, הצורה השלימה היא לא 'מבט' של תכלית לעצמו, אלא הוא מבט של ראשית ומבט של תכלית, וצירופם גם יחד כמו שנתבאר.

גילוי האחרית בדור שכולו זכאי, ובדור שכולו חייב

זה נקרא "דור שכולו זכאי" שמשיח בא בו, כמו שאומרת הגמ', מה ההגדרה של 'דור שכולו זכאי', הוא 'זכאי', הוא זך, כלומר, כפי שנתבאר - הוא מצרף את הראשית, את ה'אחד' שבראשית עם ה'אחד' שבאחרית, ועל ידי כן מתגלה שהאמצע אינו אלא מצב המצרף את הראשית שבהתחלה עם התכלית שבסוף, זה נקרא 'איחוד מציעתא' שהזכר.

וחס ושלוש כשאין 'דור שכולו זכאי', אלא מתגלה הצד ההפוך 'דור שכולו חייב', אז כלשון הגמ' הידועה בסנהדרין בפרק חלק, במחלוקת ר"א ורבי יהושע האם ישראל נגאלין בלא תשובה, "הקב"ה מעמיד להן מלך קשה כהמן ומיד עושין תשובה ונגאלין", מהו מלך קשה כהמן, במובן היותר ברור, 'מלך קשה כהמן' היינו הכח של הגזירה שהיתה אצל המן, 'להשמיד להרוג ולאבד', וממילא, מפחד הגזירה, מיד עושין תשובה ונגאלים, - וזה אמת, אבל בעומק יותר, נס פורים - 'אסתר סוף הניסים' כלשון הגמ', שם נאמר "להשמיד להרוג ולאבד את כל היהודים מנער ועד זקן טף ונשים ביום אחד", הגזירה לא היתה שכל יחיד ויחיד מישראל ימות, לא זה הגדרת הגזירה, ברור ופשוט, הגזירה היתה להרוג את הכלל, כל איש ישראל, זה 'להשמיד להרוג ולאבד את כל היהודים', זה הגזירה, הגזירה היתה על הכלל, היא לא היתה על הפרט, הפרט כביכול, יכל להתקיים, וכדוגמא בעלמא מה שהזכר, "אם החרש תחרישי בעת הזאת רוח והצלה יעמוד ליהודים ממקום אחר ואת ובית אביך תאבדו", כלומר, עד כמה שאסתר לא מגלה את עמה ואת מולדתה, אז כביכול, יכול להיות על דרך מקרה שהיא תנצל, הגזירה היתה על הכלל, לא על היחיד, רק שכל יחיד דינו כחלק מן הכלל, כמו שיש דין של עיר הנידחת וכדו' שזה דין בכלל.

עומק הגזירה של המן "להשמיד להרוג ולאבד", הוא הכח של הסיפא, רק שזה כפי שמתגלה מצד הקלקול, מה הגדר של 'סיפא', 'סוף כל האדם למיתה', המיתה היא הסוף של כל דבר, זה הגדרת מיתה, כשמתגלה אור הגאולה, אז מתגלה 'אור אין סוף', אז אין סוף, אין מיתה, אבל עד כמה שיש מציאות של סוף, מה שיש סוף לדבר, כלומר, שהדבר יש לו גבולות. כשזה מתראה באופן השפל שבו, זה נקרא מיתה, 'סוף כל האדם למיתה', זה הסוף השפל.

האיגוד שמתגלה מנח ה'מלך קשה כהמן'

"מעמיד עליהם מלך קשה כהמן" כלומר, שהכח של האחרית המצרפת, הכח של "ויעשו כולם אגודה אחת" חייב להתגלות, "בעל כרחכם אני מלככם", הבחירה היא האם זה יהיה באופן של 'זכאי' ואז יש איחוד של רישא וסיפא כמו שנתבאר, מצד בחירתם, מצד הזכות שבהם, אבל חס ושלוש, כשזה מתגלה מצד הקלקול, האחרית של מציאות הגזירה, היא מכריחה את הדבר שיהיה מציאות של אחדות של כל ישראל.

הרי מה היה התולדה של אותה גזירה, "לך כנוס את כל היהודים", כלומר, הכח הזה של הגזירה של "מעמיד עליהם מלך קשה כהמן", הוא כח שגורם ל"כנוס את כל היהודים", מהו ה"כנוס את כל היהודים", 'בתי כנסיות, מתכנסים

לתוכם, ומה הכח שמצטרף שם – זהו כח ה'אגד', ה"אגודה אחת", "אגודים בצרה לשפוך תחינה", זה הכח האוגדם, המצרפם, המחברם, אבל זה מהצד השפל, מהצד הנפול, נקודת האחרית הנפולה היא הכח שעומד ומצטרף אותם. **וכאן מונח עומק הבחירה של ימות עולם**, האם להתחבר לראשית, לאב, להתחלה שהיא אחת, ולהתחבר לתכלית שהיא הכח המצטרף את כל הפרטים של הבריאה כולם, ללא יוצא מן הכלל, 'כל פועל, פועל לתכלית', וא"כ, כל פרט הוא חלק מחלקי התכלית, לכן התכלית היא הכח שמצטרף את הכל, בבחינת שבת שמתגלה בה 'ויכולו' כמו שהוזכר, מלשון תכלית, מבט של ראשית ומבט של אחרית. או חס ושלום, אם לא מצטרפים לנקודת הראשית, ולא מצטרפים לנקודת התכלית, אבל אז, נקודת התכלית בהכרח תתגלה, רק היא מתגלה בצד השפל שבה, בגור דין של ה'מות', ב'סוף כל האדם למיתה', וגם שם, זה לא עונש כפשוטו, אלא זה ההבחנה שהעונש בא לגלות ב-עולם, שנה נפש, [אותיות ענש כידוע], הוא בא לצייר שם את הציור של האחדות באופן כזה של "מעמיד עליהם מלך קשה כהמן", ואז מתגלה האחרית, החיבור הציור של הכל, זה כאשר לא זוכים, ב'דור שכולו חייב', שהוא לא בא מצד נקודת הבחירה

הרי כידוע עד מאד בדברי רבותינו, בדוגמא שהוזכרה שלולב בעי אגד, בבחינת ארבעת המינים כמו שאומרים חז"ל במדרש, באתרוג יש בו טעם וריח, בלולב טעם בלא ריח, בהדסים ריח בלא טעם, ובערבה אין בה לא זה ולא זה, זה ההבחנה של **צבור** ר"ת צדיקים בינונים ורשעים, שמצטרפים גם יחד, כלומר, ה'אגודה אחת' בא לצרף את כל ישראל בכל מדרגותיהם, הוא מצטרף את כל ישראל, בצדיקים, בבינונים וברשעים גם יחד, הוא בא ומצטרף את כל הכנסת ישראל גם יחד.

השורש הפנימי של ה'להשמיד להרוג ולאבד' – באבות הקדושים

אופן נוסף של עומק העבודה, שמכח נקודת התכלית, נתבאר א"כ, שיש אופן של האיגוד מכח התפיסה שהכל מביא לידי של תכלית, זה מצד התיקון, ונתבאר, שיש עוד כח שמצטרף מצד התכלית, אבל הוא כח של קלקול, והוא הנקרא מיתה, "מעמיד עליהם מלך קשה כהמן", 'להשמיד להרוג ולאבד', וגם זה מצטרף את כולם, וזה נקרא 'דור שכולו חייב'.

אבל יש את העבודה הפנימית – מעין ה'דור שכולו חייב', אבל היא העבודה העליונה והפנימית, ה'להשמיד להרוג ולאבד את כל היהודים', זה תולדה שהתגלתה בימי המן, ואיפה השורש שלה – השורש הרי, ברור, האבות הקדושים, אברהם יצחק ויעקב, ראשית קומתם של ישראל, ונמרוד שנקרא **אמרפל** משום שאמר לאברהם אבינו פול לכבשן האש, הוא רוצה להרוג את אברהם אבינו, אז שם נמצא האופן של 'להשמיד להרוג ולאבד את כל היהודים', אבל לא באחרית, אלא בראשית.

שם, מסר אברהם נפשו על קידוש ה', הפיל עצמו לכבשן האש על יחוד השם יתברך שמו, אבל עוד פעם, זה מעין הנפילה של המן, רק המן גזר את זה בעל כרחם של היהודים, ואמרפל – נמרוד שאמר לאברהם אבינו פול, אברהם **קפץ** לכבשן האש ע"מ למסור נפשו על קידוש ה', ג' עבירות חמורות שדינם יהרג ואל יעבור, ושורשם עבודה זרה – כאן, הגדרת הדבר הוא שזה אותו כח של מיתה שמצטרף, אבל באיזה אופן הוא מצטרף – "קמאי קא מסרי נפשהו על קדושת השם" שלכן "איתרחיש להו ניסא", מסירות נפש על קדושת השם זה אופן של גזירה.

מסירות נפש שמתוך גזירה, ומסירות נפש מאהבת ה'

אבל יתר על כן, וכאן העומק היותר גדול של העבודה, יצחק שנעקד ע"ג המזבח, 'זכר לנו עקידה שעקד אברהם אבינו את יצחק בנו על גבי המזבח', אפרו של יצחק צבור על גבי המזבח, אחד מהפנים של הגדרת עומק דברי חז"ל הללו, כמו שהוזכר קודם לכן דברי רבותינו הידועים ש**ציבור** – צבור, ראשי תיבות צדיקים בינונים ורשעים.

כלומר, 'אפרו של יצחק צבור ע"ג המזבח', ההגדרה היא שמעשה העקידה שיצחק נעקד, הרי אם יצחק נעקד, אין כנסת ישראל, וא"כ עקידת יצחק זה עקידה שעקד אברהם אבינו את כל ישראל.

יש שני אופנים שאדם מוסר נפשו על קדושת השם, יש אופן שהאדם מוסר נפשו על קדושת השם, כשיש גזירה, וכך ג' עבירות שדינם 'יהרג ואל יעבור', ומעין כך - שזה השורש לכך, הוא אברהם אבינו שהפיל עצמו לכבשן האש, זה גזירה של ג' עבירות, אמונתו יתברך, כפירה בע"ז.

ויש מה שהאדם מוסר נפשו על קדושת השם מכח אהבת ה', הוא מוסר את נפשו "לעשות רצונך בלבב שלם", לא על ג' עבירות, לא מצד מקום של עבירה, "קח נא את בנך את יחידיך אשר אהבת וגו' והעלהו לעולה", שם היה צווי מפורש שהקדוש ברוך הוא מצוה את אברהם אבינו בנבואה, והפנים של אותו ציווי שהוא ממשיך לכל הדורות כולם - זה למסור נפשו באהבה, אליו יתברך שמו, בכל יום ויום כשאנחנו מוסרים נפשו על קדושת השם - "שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד", הפנים התחתונות של הדבר הוא, למסור נפשו על קדושת השם בציור שאם הוא יתחייב מיתה בארבע מיתות ב"ד, והפנים העליונות הוא - "שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד - ואהבת", הוא מוסר נפשו מתוך "ואהבת", "בכל נפשך", הוא מוסר נפשו מתוך אהבת ה', לא רק "אפילו אם נוטל את נפשך" כדרשת חז"ל, כשיש גזירה, אלא באהבתו יתברך, הוא מוסר נפשו על קדושת ה', זה המדרגה הנקראת עקידת יצחק.

עומק העבודה ב'דור שכולו חייב'

מסירות נפש, מעוררת את ה"אפרו של יצחק, שצבור על גבי המזבח", ובזה מצרפים את כל הכנסת ישראל לאחד, זה העבודה ב'דור שכולו חייב', ב'דור שכולו זכאי', הצירוף של הכנסת ישראל הוא באופן שהכל הולך אל התכלית הראויה, זה נקרא 'כולו זכאי', כלומר, כל הפרטים מתאגדים ומצטרפים מצד שהם הולכים למקום התכלית, וממילא כולם מתאגדים, כי התכלית אוגדתם. אבל כשנמצאים בדור שכולו חייב, שם, מה העבודה של האדם, האדם לא צריך לצפות ל"מעמיד עליהם מלך קשה כהמן", אלא הוא צריך לגלות את הפנימיות של ה"מעמיד עליהם מלך קשה כהמן", והגילוי של הפנימיות הזו, היא היא עומק נקודת העבודה בעת הזו. - גם היא אוגדת - היא גם מצרפת, אבל לא מצד "ישנו עם אחד", "ישנו מן המצוות כדרשת חז"ל, ואז מכח כך הוא "מפוזר ומפורד", ומכח הצרה "אגודים בצרה לשפוך תחינה", אלא כח האגידה, מתגלה אמנם, מכח נקודת המות, אבל לא המות התחתון שהוא אבי אבות הטומאה, אלא מכח המות העליון, "כי עזה כמות אהבה קשה כשאל קנאה", מה שמתגלה מציאות של אהבה שלימה, שכאשר האהבה מתגלה בשלימותה, 'קשה כמות אהבה', מתגלה האהבה באופן העליון שבה, שמכח "ואהבת את ה' אלקיך בכל נפשך", הוא מוסר נפשו על קדושת השם, הוא מעורר את הצירוף של כל הכנסת ישראל, שהיה במעשה דאברהם בכבשן האש, שהיה במעשה דיצחק בעקידה, שזה אפרים שנקרא כך ע"ש ב' אפרים כמו שאומרים רבותינו, שניהם מצרפים את כל הכנסת ישראל גם יחד, מתוך אותו אור של מסירות נפש.

אגד שלם של כל ישראל, מנח אור של מסירות נפש

כשאדם מוסר נפשו על קדושת ה', באהבה, בחשק, בשמחה לפניו יתברך שמו, הוא לא מעורר רק את נפשו הפרטית, אלא הוא מעורר את הבית אב הכללי, אם זה נעשה כראוי, בשלימות, שזה המעשה של אברהם והמעשה של יצחק, שבו נעקדים כל הכנסת ישראל גם יחד, "קמאי קא מסרי נפשיהו על קדושת השם", זה העבודה של 'קמאי', ו"בתראי" לא קא מסרי נפשיהו על קדושת השם".

אבל כשמתקרבים יותר ויותר ל'דרא בתראה', שם חוזר עוד פעם אותו עבודה, כשלא זוכים, אז כח המסירות נפש נופל לסטרא אחרא, נופל לבני ישמעאל, נופל לשאר מקומות שמשתמשים במסירות נפש במקום הנפול שבו, אבל כשעובדים אותו יתברך שמו באמת, בדור שכולו חייב, בדרא בתראה, פנימיות מציאות העבודה, כח האגד שאוגד ומצרף את כולם, לא מצד האיגוד החיצוני, זה ההתחברות לרשעים שמביאה את הנפילה של האדם חס ושלום, אלא

באופן הפנימי, כמו שהוזכר, באופן של המסירות נפש, המסירות נפש היא בדרך כלל בכח, ולא בפועל, אבל זה מסירות נפש שהאדם מוסר נפשו אליו יתברך שמו באהבה.

לשוננו של החובות הלבבות במאמר החסיד "אם תשרפני באש לא אוסיף כי אם אהבה על אהבתך", כלומר, המסירות נפש באה מתוך אהבה, ולכן היא מוסיפה מציאות של אהבה,

המחשבה התמידית, כאשר היא נעשית ממעמקי האמת שבלב, שהאדם מוסר נפשו אליו יתברך שמו, מוכן למסור את נפשו אליו יתברך שמו, היא מעוררת את הכח לקבץ את כל נדחי ישראל, זה עבודת היחיד לקבץ כל נדחי ישראל, אי אפשר בפועל לקבץ את כל עם ישראל, זה עבודה שיכולה להעשות רק ב'איתערותא דלעילא', ואם היא נעשית ב'איתערותא דלתתא', כנגד זה יש את השלוש שבועות שהשביע הקדוש ברוך הוא.

העבודה לקבץ את כל ישראל, היא לקבץ את מקום הפנים של המסירות נפש - שהאור הזה, מקבץ את כל עם ישראל גם יחד.

זה העומק של כח האגד שאוגד ומצרף את כל ישראל.

חיבור לראשית - אב,

חיבור לאחרית - אגד,

אגד מכח "דור שכולו זכאי",

אגד מצד הקלקול של "דור שכולו חייב", 'מעמיד עליהם מלך קשה כהמן'.

והאגד השלם מכח אור של מסירות נפש, על ידי כן מתגלה - לא ה"אגודים בצרה לשפוך תחינה" אלא "אם תשרפני באש לא אוסיף כי אם אהבה על אהבתך".

info@bilvavi.net

[לקבלת העלון השבועי והשו"ת דרך הפקס, יש לשלוח בקשה למספר הפקס 03-548-0529]

טלפון 052-763-8588 ■ פקס 03-548-05294 ■ ת.ד. 16452 ירושלים מיקוד 9116302 ■ info@bilvavi.net

שיעורי מורינו הרב שליט"א מופיעים ב"קול השון"

ישראל 073.295.1245 | USA 718.521.5231